

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nadležno in presneto. — Inzerati do 80 patk vst. a Din 2, do 100 vst. a Din 2.50, od 100 do 300 vst. a Din 3, večji inzerati po dogovoru. — Popusti po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslavijo Din 12.-, za inzeratno Din 25.-, za rokopisno se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 5 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kozarova ul. 1, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Staničev trg št. 5 — Postna izdajstva v Ljubljani št. 20.268.

Umik zavezniških čet proti Kanalu

Med neprestanimi borbami se ob podpori letalstva in mornarice postopno umikajo na obalo, kjer se vkrcavajo za prevoz na druga bojišča — S poplavi vami onemogočajo prodiranje nemških motoriziranih oddelkov — Srdite letalske borbe

London, 31. maja s. (Reuter) Poročila, ki prihajajo iz severne Francije, vsa soglašajo, da se velika bitka za umik zavezniških vojsk proti morju nadaljuje uspešno za zaveznike. Svoji je uspelo v Anglijo z ladjami preko Kanala več tisoč angleških in nekaj sto francoskih vojakov, ki so se ukrcali v Dunkerque. Vojaški transporti so prihajali večer v Anglijo ves dan. Večina vojakov je bila v boju brez odmora več dni. Mnogi med njimi so bili že več dni tudi brez hrane. Kljub temu je borbeni duh vojske nezlomljen.

Pri obrambi Dunkerquea in umikalni operaciji sodelujejo vse tri vrste orožja. Kopna vojska krije predvsem umik, vojna mornarica obstrinja s težkimi topovi nemške postojanke in štiti prevoz vojske, pa tudi letalstvo uspešno sodeluje v operacijah. Današnji "Times" poudarja to harmonično sodelovanje in pravi, da se vse tri vrste orožja izkazujejo s istim junaštvom.

O poteku bitke ni mogoče dati izčrpnih informacij. Po zanesljivih cenitvah pa se zdi, da so Nemci vrgli v boj proti zavezniški vojski v severni Franciji okrog 40 svojih divizij in večino razpoložljivih oklopnih enot. Proti vsej tej premoči se zavezniška vojska vendarle uspešno brani. Zadnje straže držijo trdno postojanke ob Yseri, ostala vojska pa se počasi umika. Francoske čete, ki so stale v okolici Lillea, se tudi prebijajo proti obali. Dve diviziji francoskega vojaštva sta z ozemlja pri Lilleu že dospele v Dunkerque.

Uspešno obrambo Dunkerquea omogoča tudi dejstvo, da so zavezniške čete odprle zapornice na reki Aa pri Gravelinesu in na reki Yser pri Nieuportu, tako da je bilo poplavljenno široko ozemlje okoli Dunkerquea. Tla v poplavljenih predelih so se zdaj že tako razmehčala, da je nemškim tankom prodiranje onemogočeno.

Akcija mornarice

London, 31. maja e. (Reuter) Angleška mornarica nudi svojo pomoč francoskim in angleškim oddelkom, ki operirajo ob obali in se upirajo mnogo močnejšemu sovražniku. Angleške bojne ladje podpirajo z svojo artilerijo zavezniške čete in ovirajo kretanje sovražnika. Nemškim oddelkom je angleška mornarica prizadejala velike izgube. Veliko število zavezniških četi je že na varnih mestih v Angliji. Nemško vrhovno poveljstvo trdi, pravi poročilo angleške admiralitete, da so imele angleške pomorske enote velike izgube. Kakor navadno, te trditve ne ustrezajo dejanskemu stanju. Pomorske operacije take vrste kakor se vodijo sedaj v Rokavskem prelivu, ne morejo potekati brez izgub. Izgubili smo tri rušilce in nekaj manjših ladij. Ena manjša 689-tonska transportna ladja je bila potopljena. Morala in duh naše vojske, ki sodeluje v teh operacijah, sta še vedno odlična; operacije se nadaljujejo.

Trije angleški rušilci potopljeni

London, 31. maja s. (Reuter) Angleška admiraliteta je objavila sinoči izgubo treh nadaljnjih angleških rušilcev, ki so sodelovali pri operacijah v Kanalu. So to rušilci "Grouthorn" in "Grenade" ter "Wakefull". Prva dva, ki sta bila zgrajena leta 1936, sta imela po 1330 t in normalno po 145 moč posadke. Rušilec "Wakefull" pa je bil zgrajen leta 1917. S temi izgubami se je povečalo število angleških rušilcev, ki so bili potopljeni v teku sedanje vojne, na 17. Ob izbruhu vojne je imela Anglija 179 rušilcev. Medtem pa je bilo zgrajenih že več novih.

Obramba Dunkerquea

London, 31. maja (C. Z.) Nemcem ni uspelo, da bi v severni Franciji prebili položaje zavezniške vojske, ki krijejo angleški in francoski umik proti obali. Dunkerque, ki je obdan s strelskimi jarki, je trdno v zavezniških rokah, kopno vojsko podpirajo težki topovi angleške vojne mornarice pred luko. Tudi letala se uspešno udeležujejo v bitki.

Tudi Calais je v zavezniški posesti

London, 31. maja e. (Reuter) Svojni komunikacije angleškega vojnega ministrstva se glasijo:

Pretekli teden je bilo poslanih v Francijo nekaj angleških četi, ki so imele nalogo, da branijo Calais in napadajo prometne objekte v sovražnikovem ozemlju. Ker te enote niso mogle izvršiti svoje naloge, so se omejile samo na obrambo Calaisa.

Podpora letalstva

London, 31. maja s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja, da so angleška letala večer uspešno izvajala operacije proti nemški vojski z namenom, da razbremenijo zavezniško vojsko v Flandriji. Ponočno so bile razpršene formacije sovražnih letal, ki so jim bile prizadele tudi zelo resne izgube. Najmanj 17 nemških letal je bilo uničenih. Istočasno so angleški bombniki napadali transportne in oklopne nemške oddelke ter uničevali mostove in strojništva oporišča. S teh operacij so se vrnila vsa angleška letala. Angleški hidroplani so sestrelili dve sovražni letali, dve drugi pa poškodovali. Izmed angleških hidroplanov jih pogrešajo 10, vendar so se posadke treh letal rešile.

Zaščita s poplavlami

Pariz, 31. maja e. (Havas) Čeprav je položaj francoskih in angleških bojnih sil zelo resen in zelo kritičen, vendar ni obupen kakor trdi nemška propaganda. Zavezniško vrhovno vojaško poveljstvo ne objavlja sicer nobenih podrobnosti o položaju zavezniške armade, vendar je pooblastilo nekakega visjega oficirja, da je izjavil: Nemška poročila o položaju francoske vojske ob morju so netočna. Francoske čete držijo vse postojanke ob morskem obali. V tem odseku ima sovražnik velike izgube. Na odseku pri Dunkerqueu je bila razdrta večina jezov in je tod ozemlje poplavljenno, kar onemogoča napredovanje nemških oklopnih enot. Od Nieuporta do Ypresa je vsa dolina Ysere poplavljenja v širini nekaj kilometrov.

Dramatične borbe

Nekje ob Renu, 31. maja AA. (Stefani) Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da je borba na severnem bojišču strašno srdita. V teku zadnjih dveh dni se francoske čete umikajo proti Dunkerqueu. Kar se tiče samega Dunkerquea, je prizor zelo žalosten. Številne divizije čakajo v dežju bomb na to, da bi se vkrcale. Te dramatične borbe nad Dunkerqueom se udeležuje okoli 4000 nemških in zavezniških letal. Okoli sto prevoznih ladij, ki jih štiti angleška vojna mornarica in letalstvo, je prispele ob obalo. Čolni, s katerimi se prevajajo angleški vojaki na ladje, so prenatrpani. Ne more se še reči ali se bo posrečilo ta poizkus zaveznikov, odpeljati svoje čete. Nemškemu letalstvu se je že posrečilo potopiti številne angleške prevozne ladje. Morska obala je polna mrličev. Brez dvoma je, da so zavezniške izgube zelo velike.

Lebrunova poslanica generalu Blanchardu

Pariz, 31. maja AA. (Havas) Predsednik republike Lebrun je poslal generalu Blanchardu, poveljniku vojske na severu, sledečo poslanico:

V trenutku, ko se francoske čete pod vašim poveljstvom še dalje bore v Flandriji v popolnem sporazumu z britanskimi oddelki in ob pomoči zavezniške mornarice, vsi občutimo, da bo ta bitka zapisana na prvi strani vojne zgodovine, ter v imenu domovine pošiljam vam kakor tudi vašim četam pozdrav in zahvalo. Vsi Francozi so čvrsto združeni in ponosni na mosko hrabrost in neverjetno bojovnost naših borcev za naše zavarstvo, ki so ovenčane z vojaškim sijajem.

Francoski general ujet

Berlin, 31. maja AA. (DNB) Včeraj, v sredo je bil o priliki bojev vzhodno od Kassela ujet poveljnik prve francoske armije, general Prioux, skupno z večjim številom francoskih višjih častnikov. General Prioux je star 61 let in velja za posebno sposobnega poveljnika. Za časa svetovne vojne je bil generalistični častnik. Po vojni je poveljeval kolonialnim četam in bil nekaj časa voditelj francoskega vojaškega odposlanstva na Poljskem. V začetku vojne je prevzel poveljstvo nad prvo francosko armijo.

Rusko mnenje o položaju na zapadu

Pogroške zavezniškega vodstva v začetku spopada — Bliznja protiofenziva pri Rethelu

Moskva, 31. maja br. (Tas) Moskovska »Izvestija« objavljajo zadnje dni dnevni pregled položaja na zapadni fronti izpod peresa svojega vojaškega sodelavca majorja Gotjenka.

V svojem današnjem pregledu tolmači, zakaj zavezniški doslej niso uspeli, da bi zaustavili nemško prodiranje proti morju. Kot prvi vzrok navaja dejstvo, da je zavezniško vrhovno poveljstvo prepozno spoznalo prave nemške namere. Zavezniški so mislili, da bodo Nemci poskušali glavni udar preko Liezea na Bruselj. Prvotno so Nemci res markirali prodor v smeri proti Bruslju in so s tem spravili zavezniško vojno vodstvo v zmotu. Šele sedmi dan nemške ofenzive so zavezniški spoznali, da gre nemški prodor v smeri St. Quentin in Amiensa. Takrat pa zavezniško vrhovno vodstvo zaradi naglega razvoja nemške ofenzive ni moglo več pregrupirati svojih armad, da bi z močnim protinapadom iz Sedana zaustavilo nemško prodiranje. Z naglim napadom je nemško vrhovno vodstvo enako kakor leta 1914, prevzelo iniciativo. Zavezniški niso računali niti s tako silnim pritiskom, niti s takimi metodami bojevanja, niti s takimi napadalnimi sredstvi, kakor so se jih poslužili Nemci. Vse to je povzročilo v prvih dneh spopada desorganizacijo na zavezniški strani, nesoglasja med vojaškimi in političnimi činitelji in končno spremembo v zavezniškem vrhovnem vodstvu. Kapitularcija belgijske vojske je zavezniške se nadalje oslabil ter razkril njihov bok in hrbet proti vzhodu.

Sedaj izvaja zavezniško vrhovno vodstvo z vso naglico pregrupacijo svojih armad, da se izmota iz težavnega položaja, v katerem se je znašlo zaradi nepričakovane korekta belgijskega kralja. Borbe postajajo skrajno srdite. Oslabljeni zavezniške čete na severu pa ne morejo odoleti silnemu navalu nemških motoriziranih in oklopnih oddelkov in se postopno, a v redu umi-

Po hudih borbah na zaslužen oddih

London, 31. maja e. (Reuter) Številni zavezniški oddelki so bili prepeljeni v jugovzhodno Anglijo, od koder bodo odšli v notranjost države. Mnogi vojaki kažejo znake hudih bojev. Ob izkrcanju zavezniške vojske na obali je prišlo do ganljivih prizorov. Prebivalstvo je burno pozdravljalo junaške branilce.

Razmerje v letalstvu

London, 31. maja s. (Reuter) Po zanesljivih zavezniških cenitvah so nemške izgube v Flandriji izredno velike. Zlasti pa ima občutne izgube od invazije Belgije in Nizozemske dalje nemško letalstvo. Izmed 2000 nemških letal, ki so bila v tem času uničena, je bila večina bombnih letal. Ta imajo navadno po 4 člane posadke. Tako cenijo, da so Nemci izgubili doslej po predvidenih cenitvah vsaj 5000 letalcev samo v teku maja. To število je trikrat ali štirikrat večje nego število zavezniških izgub. Verjetno je celo, da so sedaj zavezniški v številu svojih bojnih letalcev že dosegli pariteto z Nemčijo. Čeravno ima Nemčija v številu letal še vedno premoč.

Zavezniški pa razpolagajo še z velikimi rezervami letalcev tudi širom imperija. Dobili bodo pa nadaljnja ojačenja v doglednem času še tudi na podlagi imperialnega načrta za vezbanje letalcev v Kanadi.

London, 31. maja s. (Reuter) Angleška vlada je obvestila ameriško vlado, da smejo odsej ameriške tovarne letal izdelovati angleške letalske motorje tipa »Rolls-Royce«. Patent motorja je bil za ameriške tvornice oprežen. Tvornice bodo izdelovale motorje tako za ameriško kakor tudi za angleško vojsko.

Pariz, 31. maja s. (Havas) Po zavezniških cenitvah so poslali Nemci v zadnjih 20 dneh v borbo domala vsa svoja razpoložljiva vojna letala. Poročila iz Nemčije pravijo, da gredo sedaj letala naravnost izdelovanju.

Prihod sovjetske delegacije v Beograd

Beograd, 31. maja. AA. Davi ob 6.12 je prispela v Beograd sovjetska delegacija, v kateri so sovjetski poslanik v Sofiji Anatolij Josipovič Lavrentjev, ataše sovjetskega poslanstva in dopisnik Tass-a Vladimir Aleksandrovič Morozovič ter uradnica poslanstva v Sofiji gđe. Nadežda Strigo. Ta delegacija je prispela v Beograd, da izvrši izmenjavo ratifikacijskih listin nedavno sklenjenega jugoslovensko-sovjetskega sporazuma o trgovini in plovbi ter dopolnilnega protokola. Delegacija so na postaji sprejeli svetnik zunanjega ministrstva Vladislav Marković, podsef protokola dr. Matić, šef oddelka centralnega prebrija dr. V. Dimić ter predstavniki agencije Avale in jugoslovenskega tiska.

Zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze

Beograd, 31. maja p. Kakor znano, se prične jutrišnjem zasedanju gospodarskega sveta Balkanske zveze, ki bo tokrat v Beogradu. Zasedanje bo otvoril naš zunanji minister dr. Cincar Marković. Trajala bo 6 dni. Delegacije balkanskih zveznic bodo potovale tudi na Oplenac in na Avalo.

Prihod turške delegacije v Beograd

Carigrad, 31. maja e. Turška delegacija pod vodstvom državnega podtajnika Halida Hažmija je odpotovala v Beograd na sestanek gospodarskega sveta Balkanske zveze.

Zanimiv proces v Beogradu

Beograd, 31. maja e. Pred okrožnim sodiščem za mesto Beograd je bila včeraj izrečena sodba v velikem procesu podjetja Guttman, ki je postalo zlasti znano po Našičkem procesu. Podjetje Guttman je naprlo proti državi tožbo za odškodnino 7.424.985 din, za škodo, ki jo je imelo podjetje, ko je država leta 1935 razlatala gozdove podjetja Guttman. Razlasičenih je bilo 5553 orakov gozda in prenešenih v last 24 okoliških vasi. Podjetje Guttman je imelo v svojem okolišču 38.828 kat. oravov posevstva. Za razlasičeno zemljo je država podjetju izročila odškodnino 1.478.826 din. Podjetje ni bilo zadovoljno s tem zneskom in je tožilo državo za večji znesek. Sodišče pa je tožbo odbilo in je razsodilo, da mora podjetje plačati tudi stroške sodišča v znesku nad 72.000 din.

Prevzem beogradske radijske postaje

Beograd, 31. maja e. Vprašanje odkupa beogradske radijske postaje je dokončno rešeno. Z odlokom uprave mesta Beograda je prešla beogradska radijska postaja v last države za odkupnino 6.629.414 din. Prejšnje komisije so ocenile odkupninsko vsoto precej višje. Zahtevale so odkupnino nad 6 milijonov dinarjev in še nad 11 milijonov dinarjev odkupnine za izgubljen dobiček. Družba Radio d. d. Beograd se je zadovoljila z zdaj z odkupnino in s tem je beogradska radio postal državna last.

Irski obrambni svet

Dublin, 31. maja s. (Reuter) Sinoči se je sestel k seji irski obrambni svet. Vlaga je nato izdala odredbo, ki prepoveduje vsem civilnim letalom letenje nad irskim ozemljem in teritorialnimi vodami. Ta prepoved ne velja edino za potniška letala v redni prometni službi.

London, 31. maja e. Včeraj se je sestel angleški vojni kabinet in ob tej priliki je bilo sklenjeno, da se takoj pošlje angleški ekspedicijski zbor v Francijo, da se priključi francoskim četam v operacijah na reki Sommi.

Nemška ofenziva proti Franciji

Pred napadom na Anglijo pričakujejo zavezniški hud napad na Francijo

Pariz, 31. maja e. V Pariz so prispale vesti o velikih nemških pripravah za napad na Maginotovo linijo. Nekateri francoski vojaški strokovnjaki so mnenja, da bo nemška vojska potem, ko bo utrdila svoje položaje v Belgiji in na zasedenem francoskem ozemlju, pričela z močno ofenzivo v smeri proti francoskemu utrjenemu sistemu. Opozarjajo na to, da nemško poveljstvo ne jemlje več ojačenj iz Siegfriedove linije, temveč v teh svojih utrdbah zbira nove čete. Lahko se sklepa, da bo sledila kmalu nova etapa nemškega napada, ki pa ne bo ofenzivni napad proti Angliji, temveč ofenzivni napad proti Franciji in to s severa na reki Sommi in v smeri proti Maginotovi liniji. Smoter tega

namerke bi bil, da nemška vojska veže del francoske vojske, ki se nastanja na Maginotovo črto, da bi se z vsestranskim napadom lažje prebila fronta in oslabilo odporna moč nove Weygandove obrambne črte. Preden bo nemška vojska izvedla ta napad, bo utrdila svoje pozicije na obali, kjer ima namen postaviti svojo najtežjo artilerijo, s katero bi bombardirala angleške obalne utrdbe. Obstrjeljevanje angleških obalnih utrdb bi bila prva etapa nemškega vpada v Anglijo. Kakor vse kaže bo Francija tudi v bodoče še vedno glavno bojišče in bo sledil nemški napad na Anglijo šele tedaj, če bi se Nemcem posrečilo, da popolnoma razbijejo francosko armado.

